

**Zápis ze 12. schůze představenstva, která se konala ve dnech
15. a 16. října 2018 v zasedací místnosti ČAK, Národní 16, Praha 1**

15. října 2018

PŘÍTOMNI:

JUDr. Vladimír Jirousek

JUDr. Petr Poledník

JUDr. František Smejkal

JUDr. Martin Maisner, Ph.D.,
MCI Arb.

JUDr. Antonín Mokrý

JUDr. Monika Novotná

JUDr. Lenka Vidovičová, LL.M.

JUDr. Michal Žižlavský

Mgr. Kamil Blažek

Mgr. Tomáš Matějovský

Mgr. Daniel Mika

JUDr. Jiří Všetečka

JUDr. Petr Čáp

JUDr. Jan Mikš

JUDr. Bohuslav Sedlatý

JUDr. Jan Luhan

JUDr. Ladislav Krym

JUDr. Michaela Střížová

Mgr. Petra Vrábliková

PhDr. Iva Chaloupková

JUDr. Jaroslava Macková

OMLUVENI:

JUDr. Tomáš Sokol

Mgr. Robert Němec, LL.M.

JUDr. Radim Miketa

JUDr. Petr Toman

1) Stanovisko VOPOZA k odnětí advokátního spisu v průběhu vazebního řízení

Dr. Nespala opětovně seznámil představenstvo s případem odnětí advokátního spisu okresní státní zástupkyní Duškovou, a to při vazebním jednání u soudu z rukou advokáta Mgr. Haldy. Připomněl, že tato věc byla přímo neformálně projednána s nejvyšším státním zástupcem JUDr. Zemanem a na základě tohoto rozhovoru bylo učiněno oznámení s tím, že je na NSZ, jak bude ve věci postupovat. Předseda JUDr. Jirousek seznámil jak představenstvo, tak JUDr. Nespala se sdělením NSZ z 3. 10. 2018, v němž je ČAK informována o posouzení věci jakožto stížnosti a podnětu k zahájení kárného řízení. K vyhodnocení a dalším opatřením byla celá záležitost postoupena okresní státní zástupkyni v Kroměříži Mgr. Janě Kranzové. S ohledem na skutečnost, že je nejisté, jak Dr. Kranzová posoudí jednání Mgr. Duškové, se předsedovi ukládá, aby nejpozději na začátku prosince požádal o informaci o stavu věci.

2) Pozastavení výkonu advokacie dle § 9 odst. 2 písm. a) ZA

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

3) Vyškrtnutí ze seznamu advokátů dle § 8 odst. 1 písm. c) ZA

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

4) Zastavení řízení

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

16. října 2018

PŘÍTOMNI:

JUDr. Vladimír Jirousek	JUDr. Jiří Všetečka	JUDr. Ladislav Krym
JUDr. Tomáš Sokol		PhDr. Iva Chaloupková
Mgr. Robert Němec, LL.M.	JUDr. Jan Mikš	JUDr. Eva Indruchová
JUDr. Petr Poledník	JUDr. Petr Čáp	JUDr. Johan Justoň
JUDr. František Smejkal	JUDr. Bohuslav Sedlatý	
JUDr. Lenka Vidovičová, LL.M.	JUDr. Jan Luhan	
Mgr. Kamil Blažek		

OMLUVENÍ:

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb	JUDr. Petr Toman	JUDr. Irena Schejbalová
JUDr. Michal Žižlavský	Mgr. Tomáš Matějovský	JUDr. Jaroslava Macková
JUDr. Radim Miketa	Mgr. Daniel Mika	JUDr. Michaela Střížová
JUDr. Antonín Mokrý		Mgr. Petra Vrábliková
JUDr. Monika Novotná		Mgr. Miroslava Sedláčková

5) **Kontrola úkolů dle zápisu z 11. schůze představenstva (JUDr. Jirousek, JUDr. Krym)**

K bodu 5b: předseda informoval členy představenstva, že v součinnosti s tajemníkem ČAK zajistil oznámení jmen členů legislativních komisí za ČAK ministru spravedlnosti.

K bodu 5f: předseda informuje, že článek na téma pravidel úhrady příspěvků na činnost Komory byl pro BA JUDr. Miketou připraven a bude publikován v příštím vydání BA.

K bodu 5i: zákon o lobbingu – viz program bod 6/Legislativa.

K bodu 8b: JUDr. Maisner sděluje, že nejpozději do konce roku 2018 bude stanovisko ČAK k používání online platformy připraveno.

K bodu 12e a 12f: předseda konstatuje, že oslavy 100 let české a slovenské advokacie proběhly perfektně a v rámci druhého dne oslav došlo k podepsání tzv. Memoranda ČAK a SAK.

K bodu 12g: předseda podal zprávu o jednání s konzulárním zástupcem p. Vaňkem ohledně případné reciproční návštěvy Ománu, a to při upozornění, že náklady si ponese advokáti/advokátky, případně jejich doprovod, ze svého. Program případné návštěvy,

kteřá by se měla uskutečnit v březnu, předloží konzulární zástupce listopadovému jednání představenstva.

6) Legislativa (JUDr. Sokol, JUDr. Jirousek, Mgr. Němec, JUDr. Novotná, JUDr. Justoň, Mgr. Vrábliková, JUDr. Žižlavský)

6a) Návrh na jmenování nových členů sekce ADR a VOPOZA (Mgr. Jakub Vepřek)

Předseda přednesl návrh JUDr. Martiny Doležalové jmenovat nového člena sekce pro ADR, a to za situace, kdy na členství v sekci rezignovali dva dosavadní členové. Navrhuje, aby členem sekce byl schválen Mgr. Robert Cholenský, Ph.D., advokát vedený v seznamu ČAK pod ev. č. 11925. Předseda nechal o návrhu hlasovat:

Pro: 6 Proti: 0 Zdržel se: 0

Předseda přednesl návrh regionálního zástupce pro Moravskoslezský kraj Mgr. Otípký, aby se členem VOPOZA stal advokát z daného regionu, a to Mgr. Jakub Vepřek. V té souvislosti předseda připomíná, že o zajištění účasti zástupce daného regionu požádal předseda VOPOZA JUDr. Marek Nespala. Předseda nechal o návrhu hlasovat:

Pro: 6 Proti: 0 Zdržel se: 0

6b) Advokát jako kolizní opatrovník nezletilého dítěte

JUDr. Justoň seznámil představenstvo s materiálem zpracovaným vedoucí sekce pro rodinné právo JUDr. Kovářovou „Kolizní opatrovník nezletilého dítěte“. V té souvislosti připomněl ústavní nález, který vychází ze situace, kdy OSPOD je podjatým orgánem a opatrovník takového OSPODu je vyloučen z daného řízení. Po seznámení se základními body materiálu se JUDr. Justoň domnívá, že v současné době není třeba, aby představenstvo k dané problematice zaujalo stanovisko, a to už z toho důvodu, že jde v praxi o zcela výjimečné případy, kdy je opatrovníkem dítěte ustanoven advokát.

Předseda zaujal poněkud jiné stanovisko v tom směru, že neshledává relevantní, aby advokát, který je nadán svou nezávislostí a podřazen povinnosti mlčenlivosti, vykonával funkci opatrovníka nezletilého dítěte, a to mj. s ohledem na skutečnost, že se stává součástí sporných vztahů, které v jakési podobě, tj. ve vztahu k zájmům dítěte, musí řešit, navíc je povinen spolupracovat se soudem, tomu poskytovat informace v zájmu dítěte, tzn. že musí tyto informace nějakým způsobem zjišťovat. Otázka nezbytné loajality advokáta ke státní správě se přímo nabízí.

K věci připomněl JUDr. Čáp, že v praxi si některé soudy vykládají nález ÚS vadně, když v daném konkrétním případě šlo o to, že zaměstnankyně OSPOD byla zároveň účastnicí předmětného řízení (matka), tzn. šlo o zjevnou podjatost orgánu sociální péče.

K dané problematice se široce vyjádřil JUDr. Sokol a připomněl, že otázek tohoto a obdobného druhu je celá řada v návaznosti na značný počet „opatrovnických institutů“,

v nichž lze předpokládat vystupování advokáta, které vždy bude spojeno s otázkou zásahu do nezávislosti či povinnosti mlčenlivosti nebo loajality jak ke klientovi, tak na druhé straně ke státní správě. Za těchto okolností je přesvědčen, že jde svým způsobem o zásadní systémový problém, před kterým se nelze schovat a který je třeba analyticky řešit. Požádal JUDr. Justoň, aby pro danou analýzu v návaznosti na dnešní diskusi a dnes přednesené argumenty zpracoval zadání s tím, že toto zadání bude JUDr. Sokol finalizovat. Zadání bude předloženo jak sekci pro rodinné právo, tak sekci pro soukromé právo a sekci pro advokátní právo. V té souvislosti JUDr. Sedlatý připomíná, že daná analýza je na místě už proto, že do budoucna musíme vyloučit, resp. advokáty transparentně upozornit na rizika spočívající v tom, že sami při plnění opatrovnických úkolů by mohli porušovat povinnost mlčenlivosti, což může být zpětně a v jiných případech argumentačně zneužito vůči advokacii jako takové.

Představenstvo ukládá JUDr. Justoňovi, aby zpracoval rámcově vymezené zadání s tím, že po zpracování zadání toto neprodleně doručí JUDr. Sokolovi, Mgr. Němcovi a JUDr. Smejkalovi.

6c) Návrh zákona o lobbování

JUDr. Justoň přednesl připomínky ČAK k návrhu zákona o lobbování, přitom v první řadě zdůraznil návrh ČAK, aby návrh zákona byl stažen z projednávání a daná problematika byla řešena nelegislativní formou (např. samoregulací ve formě etických kodexů). Připomněl, že návrh zákona je postaven tak, že se týká toliko legislativních procesů, přitom v tomto směru ČAK není považována za lobbistu a není pod předmětnou právní úpravu podřazována. Jde o to, že komunikace mezi státní mocí a veřejnou správou (zbytkovou veřejnou mocí) není považována v legislativních procesech za lobbying. Problém se týká či může týkat primárně těch advokátů a advokátních společností, které při řešení konkrétních klientských věcí mají zájem na modifikaci návrhů předkládaných v legislativním procesu, resp. na jiné úpravě, než je navrhována. Zásadně však platí, že ČAK považuje iniciativu směřující k úpravě předmětných vztahů zákonem za nadbytečnou. Připomínky ČAK i s návrhem postupu jsou v písemné podobě přílohou součástí na konci tohoto zápisu.

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

6d) Informace o jednání LRV

Představenstvo vzalo na vědomí program 211. zasedání LRV a jeho výsledky, přitom písemná zpráva je přílohou součástí na konci tohoto zápisu.

6e) Informace o připomínkových řízeních

JUDr. Justoň přednesl informaci o připomínkových řízeních (stav ke dni 11. 10. 2018), a to v souladu s písemnou zprávou, kterou je součástí tohoto zápisu. Předseda pouze upozornil na nutnost věnovat se textu návrhu zákona, kterým se mění zákon o oceňování majetku, tzn. ve směru, zda-li se tato změna netýká praktických otázek, jež souvisí se zastupováním klientů advokáty.

Mgr. Němec připomněl nutnost zaslat finální text připomínek zpracovaných sekcí pro soukromé právo, a to připomínek k c. ř. s. Předseda sděluje, že v základní podobě tento text již v rámci jednání s náměstkem MSp JUDr. Tejcem předal, na druhé straně ukládá JUDr. Justoňovi, aby celý materiál připravil k odeslání v průběhu příštího týdne.

7) Matrika (JUDr. Miketa)

7a) Přehled počtu advokátů září 2018

Představenstvo vzalo na vědomí písemné materiály týkající se matriky předložené JUDr. Miketou, zejména tzv. přehled, jenž je přílohou součástí na konci tohoto zápisu. JUDr. Macková v návaznosti na údaje v přehledu stavu advokátů a koncipientů, jenž je přílohou součástí tohoto zápisu, upozorňuje na nárůst počtu koncipientů, který je registrován poprvé od začátku r. 2018.

7b) Žádost o vydání knihy o prohlášení pravosti podpisů

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

7c) Zápis do seznamu advokátů

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

8) Mezinárodní odbor (JUDr. Mokrý, Mgr. Němec)

8a) Evropský den advokátů 2018

JUDr. Indruchová připomněla, že ČAK se tzv. Evropského dne advokátů účastní již popáté. Odkazuje na prezentaci této akce a připomíná, že JUDr. Antonín Mokrý poskytl k dané příležitosti rozhovor, který ve videoformě a v překladu do českého jazyka je k dispozici na www.cak.cz. K danému tématu pro r. 2018 „Proč záleží na advokátech: obrana ochránců právního státu“ připravuje Mgr. Vojířová článek do BA.

Představenstvo vzalo zprávu o akci a souvisejících aktivitách ze strany ČAK na vědomí.

8b) Zástupné (hromadné) žaloby – stanovisko CCBE

Mezinárodní odbor ČAK a JUDr. Mokřý zajistili na základě požadavku představenstva stanovisko CCBE k návrhu směrnice o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů (hromadné žaloby), a to v celém rozsahu a české mutaci. Představenstvo vzalo stanovisko CCBE na vědomí, přitom za účelem diskuse v rámci advokátního stavu se OVV ukládá publikace tohoto stanoviska buď prostřednictvím webových stránek ČAK, nebo BA.

8c) Pokyny k mediaci (Rada Evropy – CEPEJ)

Představenstvo po seznámení s požadavkem překladu nově zpracovaných pokynů Rady Evropy k mediaci a poté, co JUDr. Justoň sdělil, že jde o materiál nepochybně přínosný a zajímavý, souhlasí se zajištěním překladu materiálu (15 stran textu, náklady cca 10 000 Kč), s tím, že materiál bude k dispozici jak sekci ADR, tak všem mediátorům – advokátům, kteří o něj požádají. Prezentace bude zveřejněna na webových stránkách ČAK.

8d) Informace o otevírání trhu právních služeb v Číně (ACLA)

Představenstvo vzalo na vědomí zprávu o otevírání trhu právních služeb v ČLR s tím, že informace zpracovaná MEZ je přílohovou součástí na konci tohoto zápisu.

8e) Zpráva JUDr. Maisnera z Hongkongu

Představenstvo vzalo na vědomí obsírnou zprávu o výsledku pracovní cesty JUDr. Maisnera do Hongkongu za účelem účasti na II. konferenci iniciativy Belt and Road (JUDr. Maisner referoval na téma „Praktické limity ochrany dat při konfliktní úpravě různých předpisů“). Ze zprávy je patrné, že problematiky a agendy, jež se týká iniciativy Belt and Road, se účastní více než 70 advokátních komor a institucí z Evropy, resp. dále z USA, Austrálie, Nového Zélandu, Singapuru a dalších. Po diskusi přijalo představenstvo stanovisko, že danou agendou je třeba průběžně se zabývat, je třeba citlivě posuzovat na jedné straně otázku možného poskytování právních služeb ze strany českých advokátů či advokátních společností, na druhé straně je nezbytné citlivě posuzovat problematiku politických zájmů ČLR, to vše s tím, že ČAK nesmí zabřednout do takových vztahů, které by narušovaly jednak její apolitickou podstatu, jednak nezávislost. Sledováním dané agendy se pověřuje JUDr. Martin Maisner.

8f) Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za září 2018

Představenstvo vzalo zprávu JUDr. Indruchové na vědomí s tím, že předseda zároveň informuje o změně v osobě bruselské zástupkyně ČAK, kterou se od 1. 11. 2018 stává Mgr. Alžběta Recová. JUDr. Indruchová působí jako vedoucí mezinárodního odboru a stálého zastoupení ČAK v Bruselu.

8g) Zpráva JUDr. Mokrého z Londýna

Představenstvo vzalo na vědomí písemnou zprávu JUDr. Mokrého o účasti na zahájení soudního roku v Londýně s tím, že tato zpráva je přílohou součástí na konci tohoto zápisu z jednání.

9) Různé (JUDr. Jirousek, JUDr. Krym)

9a) Bezpečnostní kontrola ve Věznici Ostrov

Předseda je pověřen, aby JUDr. B. na její stížnost z 25. 9. 2018 odpověděl s tím, že dopis bude dán na vědomí vedoucímu oddělení vězeňské stráže.

V této souvislosti připomíná JUDr. Čáp, že stejné a velmi přísné kontroly jsou prováděny ve věznici v Příbrami, ale sděluje, že stejné kontroly jsou podřízeny i zaměstnanci věznice (a to během dne opakovaně).

V rámci diskuse vystoupil JUDr. Poledník, který v červenci t. r. navštívil klienta ve věznici v Itálii, a to s tlumočnicí, přitom do vazební věznice byl JUDr. Poledník spolu s tlumočnicí vpuštěn bez jakékoli kontroly, pouze na základě předložení dokladu. V místě nebyl ani žádný kontrolní rám či podobné zařízení.

9b) Ondřej Peterka – rozsudek Vyššího kárného soudu Chorvatské komory

Představenstvo vzalo na vědomí rozsudek Vyššího kárného soudu Chorvatské advokátní komory s tím, že doporučuje JUDr. Peterkovi, aby v rámci své obrany využil všech možných (dalších) prostředků, např. případné možnosti správní či obdobné žaloby. V úvahu též připadá předložení věci ze strany CCBE.

9c) Společné prohlášení ČAK a USZ – Polsko

Představenstvo vzalo na vědomí společné prohlášení USZ a ČAK k zásahům do profesní mlčenlivosti v Polsku a ztotožňuje se s textem tohoto prohlášení. Vzalo také na vědomí, za jakých okolností a při jaké argumentaci bylo k podpisu prohlášení přistoupeno ze strany předsedy ČAK, tedy za situace, kdy společné prohlášení je realizováno s USZ.

9d) Dopis z MSp – problém při zajištění právní pomoci osob zbavených osobní svobody v řízení před Ústavním soudem

Představenstvo se seznámilo s obsahem dopisu MSp, zároveň pak s písemným stanoviskem k věci zpracovaným JUDr. Schejbalovou, která upozornila na řádné a včasné plnění povinností ohledně ustanovování advokátů (obhájců) osobám vykonávajícím trest odnětí svobody. V tomto směru se JUDr. Schejbalová pověřuje, aby na dopis MSp odpověděla oficiální cestou – písemným sdělením faktického stavu.

9e) Termíny představenstva na I. pololetí 2019

14. – 15. ledna

11. – 12. února

11. – 12. března

8. – 9. dubna

13. – 14. května (Brno)

5. – 7. června (výjezdní zasedání se SAK)

17. června (Řízení o pozastavení a vyškrtnutí)

V návaznosti na termíny jednání představenstva ČAK upozorňuje JUDr. Smejkal na omyl ve stanovení termínů advokátních slibů pro r. 2019, kdy nedopatřením byly převzaty termíny pro r. 2018. JUDr. Mackové se ukládá, aby na příštím zasedání představenstva předložila opravený přehled ke schválení.

9f) Zápis ze zasedání KR – září 2018

Představenstvo vzalo na vědomí zápis ze zasedání KR ČAK konaného 14. 9. 2018 v paláci Dunaj v Praze.

9g) Varování Realitní komory – nesvěřujte peníze do úschovy advokátům

Představenstvo se zabývalo možným stanoviskem ke stále prezentovanému upozornění tzv. Realitní komory „Nesvěřujte peníze do úschovy advokátům“. Bez ohledu na to, že jde o upozornění z r. 2012 navazující na problematiku spojenou s Century 21, je toto varování stále na webových stránkách M and M Reality. JUDr. Justoňovi se ukládá, aby v případné spolupráci s KR připravili stanovisko ČAK, resp. výzvu k odstranění daného varování s argumentací, jež bude reflektovat současný stav kontroly zavedené na straně ČAK.

10) Jiné

10a)

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

10b)

Na jednání kontrolní rady ČAK bylo předjednáno toto obsazení komise pro zpracování návrhu nového advokátního tarifu: JUDr. Svejkovský, JUDr. Smejkal, JUDr. Čáp, JUDr. Novotná a JUDr. Schejbalová. Předseda nechal hlasovat o schválení této ad hoc komise pro zpracování návrhu nového tarifu.

Pro: 6

Proti: 0

Zdržel se: 0

10c)

Dr. Chaloupková informovala představenstvo o tom, že je prakticky se vším všudy připravena k vydání Sbírnka advokátních předpisů, tj. předpisů v aktuálním znění. Po diskusi usneseno, že vydání této Sbírnky má být připraveno na březen 2019.

Předseda konstatuje vyčerpání programu zasedání ČAK. Děkuje jak členům představenstva, tak ostatním funkcionářům či zaměstnancům Komory za účast a jednání ukončil.

Zapsala: Bc. Lenka Vobořilová

Správnost zápisu ověřil: JUDr. Ladislav Krym

Připomínky České advokátní komory k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o lobbování

K části čtvrté – změna zákona o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv

Navrhuje se ponechat aktuální znění.

Odůvodnění: Navržený institut lobbistické stopy představuje pouze administrativní a finanční zátěž při normotvorbě a jeho zamýšlený účinek, tedy zvýšení transparentnosti legislativního procesu, je pochybný. Přestože se zavádí nová povinnost, její dodržování nebude nijak vymáháno. **Lobbistická stopa má být součástí každého právního předpisu, její nevyhotovení či neúplné vyhotovení však nebude sankcionováno. Dle předkladatele může mít nedodržení této povinnosti za následek pouze politickou odpovědnost.** Předkladatel v důvodové zprávě dále poukazuje na skutečnost, že legislativní řešení lobbistické činnosti není preferovaným řešením a že ke splnění cílů (tedy transparentního lobbingu) by sloužily i nelegislativní prostředky (etické kodexy, veřejné diáře politiků). Navržená regulace tedy není odůvodněná a povede pouze ke zvýšení obecné regulatorní zátěže. Přestože přijetí zákona o lobbingu a navazujících úprav dotčených právních předpisů vyplývá z programového prohlášení vlády, stejná **vláda se zavazuje dbát na stabilitu právního řádu a klást důraz na kvalitu nově přijímaných norem.** Právě s ohledem na tento obecný závazek by navržené legislativní řešení přijato být nemělo.

Tuto připomínku považujeme za **zásadní**.

K vypořádání připomínek byl určen JUDr. Johan Justoň (juston@cak.cz; tel.: 273 193 170)

Připomínky České advokátní komory k návrhu zákona o lobbování

I. Obecné zásadní připomínky

Vzhledem k níže uvedeným výhradám se navrhuje předložený materiál stáhnout z projednávání a problematiku řešit nelegislativní formou.

Odůvodnění:

Lobbistická činnost je legitimní součástí demokratického legislativního procesu. Panuje shoda na tom, že má být vykonávána podle srozumitelných a transparentních pravidel jak pro lobbované, tak pro lobbyisty. Pravidla mají být férová a vyvážená pro obě strany. Dlouhodobě je diskutován charakter takových pravidel, tedy zda je nezbytné **legislativní ukotvení** ve formě obecného právního předpisu či zda je pro danou oblast plně dostačující oblast **samoregulace** ve formě etických kodexů¹. **Věcný záměr zákona počítal s variantou etických kodexů členů vlády a Parlamentu, paragrafové znění však tento institut opomíjí.**

Argumentace předkladatele, že ke kultivaci společensko-politického prostředí může dojít pouze zákonem o lobbingu s poukazem na skutečnost, že k samoregulačním mechanismům nebyla nalezena dostatečná politická vůle, je více než nepřesvědčivá. **Zpráva RIA uvádí výsledky veřejné konzultace, z nichž vyplývá, že většina respondentů preferuje nelegislativní řešení** (např. etické kodexy, otevřené diáře, metodiky). Důležitější než regulace (a její obtížná vymahatelnost) je, dle respondentů, transparentnost rozhodovacích procesů a tvorby zákonů.

Je třeba zdůraznit, že k lobbingu dochází na všech úrovních, přičemž **z důvodové zprávy nevyplývá, že by v oblasti legislativního lobbingu docházelo k excesům, které by nezbytnost právní úpravy zdůvodnily.** Problematické jsou jiné oblasti s celospolečenským rozsahem a dopadem na veřejné rozpočty, typicky oblast veřejných zakázek či dotací. NKÚ ve výroční zprávě za rok 2017 například konstatuje, že prostředky (v letech 2013 až 2015 to bylo celkem 2,2 mld Kč) určené na podporu sportu byly rozdělovány netransparentně a pro žadatele o dotace byly vytvářeny nerovné podmínky. Obecně z výroční zprávy NKÚ pro rok 2017 vyplývá, že mezi faktory, které dlouhodobě limitují zvyšování efektivity státní správy, zajišťování hodnoty za peníze ve prospěch občanů i zvyšování konkurenceschopnosti ČR patří **složitá daňová regulace, neefektivní vládní byrokracie, nízká kvalita rozpočtového procesu, neschopnost čerpat prostředky z rozpočtu EU.** Eliminace těchto jevů by měla být prioritou jak moci zákonodárné, tak moci výkonné.

1. Procesní norma

Dle předkladatele je záměrem návrhu zákona o lobbování **odlišení standardního**, legitimního a přínosného lobbování za účelem prosazení změny legislativy a rozhodnutí, **od zákulisního**, záměrně netransparentního lobbování probíhajícího všemi možnými prostředky na straně druhé. Tento záměr lze bezesporu podpořit. **Navrhované řešení však předkládá normu převážně procesní povahy, která věcnou hranici mezi legitimní a netransparentní činností nevytyčuje.** Zákon v zásadě **zavádí pouze povinnosti** – zápis do registru transparentnosti a předkládání pravidelných zpráv. Definice lobbistické činnosti vykazuje mnoho nejasností, což při nejširší možné definici lobbyistů může v praxi vést ke zcela absurdním situacím, kdy se z opatrnosti bude vykazovat a registrovat prakticky jakákoli činnost. **Administrativní i finanční zátěž lobbyistů a lobbovaných důvodová zpráva i zpráva RIA naprosto bagatelizují.**

2. Oprávnění lobbyistů

¹ Praxe ukazuje, že i původně legislativní regulace může být nahrazena mechanismy soft law jako např. v oblasti reklamy – Rada pro reklamu či Public Relations – Asociace Public Relations Agentur

Návrh věcného záměru zákona o lobbingu výslovně předpokládá nastavení výhod pro registrované lobbyisty:

- 1) **zaručený vstup do objektů Parlamentu** (registrovaný lobbyista by obdržel oprávnění ke vstupu a pohybu bez omezení)
- 2) **přístup do eKlep** (knihovna připravované legislativy, která obsahuje veškeré dokumenty k projednávaným legislativním i nelegislativním materiálům)
- 3) **možnost vyjadřovat se na jednáních orgánů Parlamentu** (výbory, podvýbory)

Uvedená oprávnění lobbyistů však návrh zákona nezavádí. Lobbyistům jsou tak pouze stanoveny povinnosti a nezískávají žádný nástroj, který jim pomůže legitimně prosazovat zájmy, které hájí.

3. Regulace lobbingu v zahraničí

Při hledání inspirace v zahraničních úpravách je třeba vnímat národní kontext, historicko-kulturní tradice a obecně politický, resp. volební systém včetně systému politických stran. V posledních letech je sice na úrovni EU patrná tendence k legislativnímu řešení pravidel lobbyistické činnosti. **Země, kde je lobbing uzákoněn, však nevykazují významně nižší míru korupce než země, kde je lobbing řešen na úrovni soft law** (např. Polsko má zákon o lobbingu již z roku 2005, avšak v míře korupce je hluboko pod evropským průměrem). Povyšení z nelegislativní na legislativní úroveň tak samo o sobě nezajistí omezení společensky nežádoucích jevů, což je dle předkladatele stěžejní důvod navržené regulace.

Předkladatel sice nelegislativní řešení nepreferuje, přesto by neměl tuto cestu uzavírat. Pozitivní motivace, která vede k dobrovolnému dodržování pravidel, má šanci na spontánní akceptaci všemi aktéry lobbingu, neboť bude založena na důvěře. Tento přístup lze sledovat na úrovni EU, kde existuje dobrovolný Rejstřík transparentnosti EU. Pravidla lobbingu na úrovni EU jsou poměrně detailní, zároveň však srozumitelná a praxí akceptovaná.

4. Stávající pravidla zákonodárského procesu a exekutivní činnosti

Možnost účasti široké veřejnosti - ve formě zájmových skupin, neziskových organizací, zástupců určitých odvětví - **na zákonodárném procesu, rozhodovacích a potažmo kontrolních procesech je důležitým korektivem činnosti jak moci zákonodárné tak moci výkonné.** Zároveň však nesmí docházet ke stigmatizaci uvedených skupin jen proto, že do těchto procesů vstupují neformálně, tedy nikoli jako volení zástupci či zástupci veřejné správy. **Je zcela přirozené, že různé zájmové skupiny prosazují především své dílčí zájmy.** Úkolem volených zástupců při tvoření nových právních předpisů je zvážení, zda jim předkládané požadavky jsou oprávněné požadavky a zda **nedochází k upřednostňování partikulárních zájmů nad zájmem veřejným.**

Připomeňme, že dle stávajících pravidel je **legislativní proces na všech svých úrovních podřízen formálním a transparentním pravidlům.** Například jen v rámci zákonodárského procesu existují zřetelné kontrolní mechanismy (mechanismus tří čtení zákonů v Poslanecké sněmovně, existence Senátu - další komory Parlamentu, veto prezidenta republiky). Posilovány jsou i informační mechanismy: s účinností nového zákona č. 222/2016 Sb., o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv a o tvorbě právních předpisů vyhlášených ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv bude zavedena nová informační povinnost, kdy k návrhu právního předpisu bude přikládán stručný obsah (tzv. *citizen summary*), který má sloužit ke zhrnutí seznámení se s návrhem. To vše posiluje transparentnost.

Přestože předložení zákona o lobbingu vychází ze schváleného věcného záměru zákona i Plánu legislativních pravidel vlády **je třeba apelovat na legislativní zdrženlivost.** Ke zprávě RIA je připojen záznam z veřejné konzultace k přípravě věcného záměru zákona o lobbingu z dubna 2017, z něhož vyplývá negativní přístup profesních komor a hospodářských komor k legislativnímu řešení.

Proč vytvářet další regulaci, jejímž hlavním smyslem je snížení korupce a klientelismu, když podobné **nežádoucí jevy lze postihnout dle stávajících pravidel:** trestní zákoník zná trestné činy fyzických i

právnických osob jako přijetí úplatku (§ 331), podplácení (§ 332), nepřímé úplatkářství (§ 333), zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329), zneužití informace a postavení v obchodním styku (§ 255).

Zároveň je třeba poukázat na fakt, že v poslední době dochází i k novým formám lobbingu, které předkládaný zákon nezohledňuje. Jde především o **lobbing na sociálních sítích**. Ilustrativní v tomto směru může být Evropským parlamentem aktuálně projednávaná problematika autorských práv a šíření autorských děl na síti. Poslanci Evropského parlamentu se shodují, že čelí zcela novým formám lobbingu (cílené kontakty prostřednictvím sociálních médií). **Na nové trendy lze operativně reagovat, jsou-li pravidla nastavena nelegislativním nástroji. V opačném případě bude zákonná úprava vždy pozadu proti realitě.** I toto hledisko je třeba zohlednit při schvalování formy pravidel pro výkon lobbistické činnosti.

Důležitým faktorem je i **finanční náročnost nové regulace**, která zahrnuje nejen jednorázové náklady na vytvoření registru transparentnosti, ale též fixní náklady na jeho správu a mzdové náklady na zaměstnance Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran (dle zprávy RIA se má jednat řádově o jednotky milionů korun ročně). Jako značně **podhodnocené** se jeví **odhady na zpracování zpráv lobbisty, resp. lobbovaného**. Zákon totiž předpokládá poměrně detailní výstupy, zpráva RIA však odhaduje, že zpracování bude průměrně trvat 12,5 hodiny. Vychází přitom z Metodiky měření administrativní zátěže. Pokud se blíže podíváme na povinné náležitosti zprávy dle navrženého § 13 odst. 2 je zjevné, že **zpracování vyžadované míry detailu bude významně časově a tudíž finančně náročnější než předpoklad uvedený ve zprávě RIA**. Ta například vůbec nepočítá s tím, že by zpracovaná zpráva lobbisty, resp. lobbovaného procházela vnitřním připomínkovým a schvalovacím procesem. Reálně tak zprávu nebude zpracovávat jeden pracovník, ale několik, přičemž se nebude jednat pouze o administrativní pracovníky, ale též o vedoucí zaměstnance, jejichž mzda je logicky výrazně vyšší. Náklady na zpracování zprávy tak zcela jistě přesáhnou částku 188,85 Kč za hodinu, resp. 9 446 Kč na osobu za rok předpokládanou zprávou RIA.

II. Konkrétní zásadní připomínky

Nebude-li akceptována obecná připomínka, uplatňujeme k návrhu zákona následující zásadní připomínky:

K § 1

Navrhuje se lobbistickou činnost rozšířit i na úroveň regionální, resp. komunální.

Odůvodnění: Z důvodové zprávy není zřejmé, jaké důvody vedly předkladatele k **omezení lobbování pouze na centrální úroveň**. Zákonodárná iniciativa zastupitelstev krajů je bezesporu minimální. Na regionální a komunální úrovni však dochází jak k vydávání právních předpisů (vyhlášky obcí a krajů, nařízení krajů), tak k významné exekutivní činnosti s celospolečenským dopadem (např. schvalování územně strategických materiálů). **Má-li zákon přispět k omezení korupčního potenciálu a klientelismu, není důvod jej omezovat pouze na procesy probíhající na celostátní úrovni**. Regiony a obce mají značnou autonomii, proto i zde by měla být nastavena transparentní pravidla pro výkon lobbistické činnosti. Historické návrhy lobbing pojímaly právě v celé šíři, například návrh zákona o lobbingu z roku 2012 rozšířil lobbistickou činnosti i na představitele územních samosprávných celků.

I zpráva RIA zdůrazňuje, že **nezahrnutím členů obecních a krajských zastupitelstev bude pominuta velmi významná oblast politických a rozhodovacích procesů, jejichž problematičnost veřejnost někdy vnímá palčivěji, než u politiky celostátní**. Netransparentní lobbing v případě územního a stavebního řízení, netransparentnost, pletichy spojené s prodejem obecního majetku či zadáváním veřejných zakázek mohou být, dle zprávy RIA, jevem daleko frekventovanějším než nekalé ovlivňování legislativy na centrální úrovni.

K § 3

Navrhuje se definici lobbisty upřesnit.

Odůvodnění: Z důvodové zprávy nevyplývá, proč byla zvolena nejširší možná definice lobbisty. Problematická je především ve vztahu k osobám, které lobují ve vlastním zájmu. Předpokládá se, že všechny osoby v závislém postavení vůči právnické (potažmo fyzické) osobě jsou do této definice zahrnuty? Jak to je se statutárními orgány, prokuristy, poradci, právními zástupci? Důvodová zpráva podává vysvětlení pouze ve vztahu k zaměstnancům lobbisty. Osobní rozsah definice lobbisty dle písm. b) tak může být vykládán různě. Mnohem vhodnější by bylo propojit vymezení lobbisty se samotnou lobbistickou činností a oprávněními z ní vyplývající, což by motivovalo k dobrovolnému přihlášení se lobbistou.

Ostatně toto je cesta, jíž se vydávají zahraniční právní úpravy. Například ze zprávy RIA vyplývá, že v Irsku, kde byla právní úprava lobbingu schválena v roce 2015, není definice lobbingu ani lobbistů zakotvena přímo v zákoně.

Znovu je nutné v této souvislosti upozornit, že lobbistická činnost se zaměřuje především na legislativní činnost. **Při tvorbě legislativy v rámci státního aparátu mnohdy dochází k nepřesnostem, ne zcela správnému nastavení legislativního prostředí v důsledku nesprávného pochopení či neznalosti praktického fungování podnikatelů.** Proto by možnost komunikace a předávání expertíz voleným zástupcům měla být legitimní součástí činnosti občanů i podnikatelů v demokratické společnosti, resp. jejich právem bez výrazné regulace. Komunikace a předávání expertíz by dokonce z pohledu péče řádného hospodáře měla být povinnou činností podnikatelů, neboť **nepřiměřená regulace, k níž má stát vždy blíže, může obchodní korporaci, i malého podnikatele ekonomicky poškodit a tím vlastně i samotný stát.**

Velmi problematické se rovněž jeví ust. písm. c), které hovoří o lobbování právnických osob ve prospěch svých členů. **Pojem „člen právnické osoby“ je pojmem značně neurčitým,** který dává adresátům dané právní normy velmi nejasnou představu o tom, kdy splňují definici lobbisty a kdy nikoli. Vzhledem k značnému množství právnických osob, mezi které se řadí jak osoby soukromého práva, tak osoby veřejného práva, hrozí návrh zákona přerůst ve značnou právní nejistotu, zda určitá činnost je či není lobbováním, je-li vykonávána ve prospěch určité skupiny osob nacházejících se v konkrétním vztahu k dané právnické osobě. Není zřejmé, jestli členem právnické osoby se myslí pouze členové jejích orgánů, nebo i další osoby (prokuristi, zaměstnanci, osoby jednající za právnickou osobu na základě příkazní nebo jiné smlouvy, akcionáři, členové družstva nebo dokonce další osoby, jejichž vztah k právnické osobě může být založený zákonem – např. student vysoké školy atd.).

Rovněž **pojem „prospěch“ je ve spojení s neurčitostí pojmu „člen právnické osoby“ značně bezbřehý,** neboť se může vztahovat k nejrůznějším aspektům lidského nebo společenského života a může nabývat nejrůznějších forem, u kterých si někdo nemůže být jist, jestli vedou k naplnění definice lobbisty či nikoli.

K § 6 odst. 2 ve spojení s § 2

Navrhuje se upřesnit začátek lhůty pro podání návrhu na zápis do registru

Odůvodnění: Zákon stanoví 10 denní lhůtu pro zápis do registru transparentnosti, přičemž lhůta začíná běžet od okamžiku, kdy jsou naplněny znaky lobbování. Vzhledem k tomu, že definice lobbingu není dostatečně určitá, mohou se lobbisté dostat do rozporu se zákonem, neboť **termín „naplnění znaků lobbování“ nabízí různé výklady.** Za porušení povinnosti včasného zápisu přitom hrozí pokuta až 100 000 Kč případně zákaz lobbistické činnosti až na 3 roky, což je významná sankce. Právní předpis musí být srozumitelný a nelze sankcionovat za jeho nejasnost a nejednoznačnost nastavených pravidel. Důvodová zpráva v tomto směru žádnou metodickou podporu nenabízí.

K § 8 odst. 2

Navrhuje se zrušit písm. b).

Odůvodnění: Jedná se o nepřiměřený zásah do ústavně garantovaného práva na soukromí. Je-li součástí pracovní náplně zaměstnance výkon lobbistické činnosti, jedná se stále o závislou práci ve smyslu zákoníku práce. Zaměstnavatel je povinen šetřit oprávněné zájmy zaměstnance. Není dán žádný věcný důvod pro to, aby nad rámec jména a pracovního zařazení registr transparentnosti obsahoval ryze soukromé údaje, a to datum narození a bydliště. Plná identifikovatelnost zaměstnance lobbisty jako soukromé osoby je nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli, kterým je identifikace lobbisty.

K § 10 odst. 1

Navrhuje se předložit návrh prováděcího předpisu společně s návrhem zákona.

Odůvodnění: Zákon o lobbingu představuje významnou regulaci, proto by měl být projednáván jak návrh zákona, tak všechny prováděcí předpisy současně, aby se adresáti normy měli možnost seznámit s kompletním materiálem.

K § 13 odst. 2 písm. e)

Navrhuje se slovo „přesné“ nahradit slovem „obecné“

Odůvodnění: Zpráva lobbisty je dle důvodové zprávy klíčovým institutem. Vzhledem k tomu, že lobbistická činnost může být ryze podnikatelskou činností (viz § 3 odst. a), je zpráva do jisté míry konkurenčním nástrojem i zajímavým informačním zdrojem pro média, ale například též pro bezpečnostní služby. **Neměla by tak být excesivně detailní, aby neohrožovala oprávněné zájmy zainteresovaných stran, případně bezpečnost státu. Metodiku v tomto směru důvodová zpráva však nenabízí.**

Zároveň je třeba zdůraznit, že **vytváření zpráv bude administrativně i finančně náročné**. Důvodová zpráva i zpráva RIA bagatelizují tyto dopady, a to jak na straně lobbistů, tak na straně lobbovaných. Rámcové předpoklady například nezohledňují kolik času a pracovníků bude nutné vyčlenit na ověření, zda jednání (schůzky, korespondence, telefonáty), k nimž v daném kalendářním čtvrtletí došlo, skutečně vykazují znaky lobbistické činnosti; připomínkování a schválení zprávy, případně další procesní postupy dle interních směrnic lobbistů/lobbovaných.

Předkladatel vůbec **nezvážil možnost existence zápisů z jednání, které by byly předkládány pouze za splnění předem daných podmínek a nepodléhaly by tedy automatickému zveřejňování**. Kombinace povinného registru a povinnosti zveřejňování zpráv z návrhu zákona o lobbingu činí razantní a robustní regulaci, po které není společenská poptávka. **Zohledněno též nebylo riziko ohrožení ekonomických zájmů klientů lobbistů**. Připomeňme, že například rakouská právní úprava výslovně vylučuje ze zveřejnění záznamy o uskutečněných lobbistických kontaktech profesionálních lobbistů z důvodu ochrany soukromí a ekonomických zájmů klientů.

K § 13 odst. 4

Navrhuje se číslo 15 nahradit číslem 30.

Odůvodnění: Není žádný důvod, aby lobbisté měli jinou lhůtu k předložení zprávy než lobbovaní. Povinnosti by měly být stanoveny stejně pro obě strany. Navíc zde vzniká **korupční potenciál**, kdy lobbovaný může nejprve konzultovat zveřejněnou zprávu lobbisty, konstatovat nesrovnalosti (na základě svého subjektivního vyhodnocení lobbistického kontaktu) a ovlivňovat či dokonce vydírat lobbistu např. s cílem odradit jej od další činnosti.

K § 14

Nadpis § 14 zní: „Další **práva a povinnosti lobbisty**“

Odůvodnění: Vzhledem k navrženému doplnění textu ustanovení (viz níže) je na místě upravit nadpis.

K § 14 odst. 1

Věta nedává podle našeho názoru smysl.

K § 14 odst. 2

Navrhuje se doplnit na konec textu věta: „*Odmítne-li lobbovaný jednání, je povinen lobbistovi písemně sdělit věcné důvody.*“

Odůvodnění: Lobbista v zásadě nemá žádné právní prostředky, které mu zajistí možnost lobbovat. Případná neochota lobbovaných by mohla snadno blokovat lobbistickou činnost. Taková neochota může být jak z věcných důvodů (*a priori* nedostatek vůle k seznámení se s širšími souvislostmi problematiky, technickými parametry, dopady na další odvětví hospodářství apod.), tak z procesních (přílišná administrativní zátěž při zpracování zpráv do registru). Odmítnutí jednání musí proto lobbovaný věcně zdůvodnit (procesní důvody typu kolize s jiným jednáním nelze akceptovat).

K § 14

Navrhuje se doplnit nový odstavec 5, který zní:

„(5) *Lobbista je oprávněn:*

- a) vstupovat a pobývat v prostorách Parlamentu za účelem lobbování,*
- b) používat elektronickou knihovnu legislativního procesu,*
- c) vystoupit na jednáních orgánů Parlamentu.“*

Odůvodnění: Návrh věcného záměru zákona o lobbingu výslovně předpokládal nastavení výhod pro registrované lobbisty. Návrh zákona však žádná oprávnění lobbistům nepřiznává. Proto se navrhuje výslovně stanovit alespoň ta oprávnění, která vyplývají z věcného záměru zákona. Připomeňme, že v historických návrzích regulace lobbistické činnosti se objevovaly i výrazně ambicióznější oprávnění – například návrh zákona o lobbingu z roku 2010 rozvinul možnost vystoupení na jednáních orgánů Parlamentu o možnost zveřejnění stanoviska lobbisty na internetových stránkách příslušného orgánu veřejné moci.

K § 17 a 18

Jaké budou právní prostředky obrany pro udělení pokuty? Není řešen vztah ke správnímu řádu. Důvodová zpráva pouze odkazuje na inspiraci zákonem o přestupcích.

K vypořádání připomínek byl určen JUDr. Johan Justoň (juston@cak.cz; tel.: 273 193 170)

Program 211. zasedání LRV a jeho výsledky

20. 9. 2018

1. Návrh změn v pracovních komisích Legislativní rady vlády

LRV souhlasila s navrhovanými změnami v pracovních komisích Legislativní rady vlády.

2. Upravené znění návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

LRV doporučila vládě návrh zákona neschválit a zároveň ve svém stanovisku vládu v obecné rovině upozornila na konkrétní nedostatky návrhu.

Přehled

S odkazem na úkol uložený odboru matriky představenstvem České advokátní komory předkládám přehledy počtu advokátů (zahraničních, evropských usazených) a advokátních koncipientů ke dni 1. října 2018, k projednání na říjnovém zasedání představenstva Komory.

I.

Advokáti celkem _____	13 392	
Z tohoto aktivních _____	11 857	z toho mužů 7 158
z toho pozastavených _____	1 535	žen 4 698

Počet aktivních advokátů podle původu

český (§ 5, § 5bZA) _____	11 857
evropský (§ 35I ZA) _____	133
zahraniční (§ 5a ZA) _____	91
Celkem _____	12 081

Celkový počet evropských advokátů

aktivní _____	133
pozastaven _____	8

Celkový počet zahraničních advokátů

aktivní _____	91
pozastaven _____	16

II.

Adv. koncipienti celkem _____	2 879	
z toho aktivních _____	2 708	z toho mužů 1 448
z toho pozastavených _____	16	žen 1 261
z tohoto přerušených _____	155	

III.

Počet aktivních advokátů dle právní formy

samostatný advokát _____	9 713
společník spol. s. r. o. _____	1048
společník v. o. s. _____	117
ve sdružení _____	727
zaměstnaný _____	237

vedoucí org. složky zahr. spol. _____ 9

společník org. složky zahr. spol. _____ 6

Počet spolupracujících advokátů _____ 1 028

(ti jsou způsobem výkonu advokacie vedeni jako samostatní advokáti)

Údaje o počtech advokátů, evropských usazených a zahraničních advokátů, adv. koncipientů jsou uvedeny ke dni vyhotovení tohoto přehledu. Mezi tímto datem a datem jednání představenstva může dojít zpětnými zápisy ke změně uvedených údajů.

V Praze dne 1. října 2018

Představenstvo bere na vědomí přehled odboru matriky, z něhož se zjišťuje, že ke dni 1. října 2018 je zapsáno celkem 13 392 advokátů a 2 879 advokátních koncipientů. Upozorňuji na propad v počtu advokátních koncipientů oproti předcházejícímu roku.

JUDr. Jaroslava Macková
vedoucí odboru matriky

Přehled

S odkazem na úkol uložený odboru matriky představenstvem České advokátní komory předkládám přehledy počtu advokátů (zahraničních, evropských usazených) a advokátních koncipientů ke dni 1. října 2018, k projednání na říjnovém zasedání představenstva Komory.

I.

Advokáti celkem _____	13 392	
Z tohoto aktivních _____	11 857	z toho mužů 7 158
z toho pozastavených _____	1 535	žen 4 698

Počet aktivních advokátů podle původu

český (§ 5, § 5bZA) _____	11 857
evropský (§ 35I ZA) _____	133
zahraniční (§ 5a ZA) _____	91
Celkem _____	12 081

Celkový počet evropských advokátů

aktivní _____	133
pozastaven _____	8

Celkový počet zahraničních advokátů

aktivní _____	91
pozastaven _____	16

II.

Adv. koncipienti celkem _____	2 879	
z toho aktivních _____	2 708	z toho mužů 1 448
z toho pozastavených _____	16	žen 1 261
z tohoto přerušených _____	155	

III.

Počet aktivních advokátů dle právní formy

samostatný advokát _____	9 713
společník spol. s. r. o. _____	1048
společník v. o. s. _____	117
ve sdružení _____	727
zaměstnaný _____	237

vedoucí org. složky zahr. spol. _____ 9

společník org. složky zahr. spol. _____ 6

Počet spolupracujících advokátů _____ 1 028

(ti jsou způsobem výkonu advokacie vedeni jako samostatní advokáti)

Údaje o počtech advokátů, evropských usazených a zahraničních advokátů, adv. koncipientů jsou uvedeny ke dni vyhotovení tohoto přehledu. Mezi tímto datem a datem jednání představenstva může dojít zpětnými zápisy ke změně uvedených údajů.

V Praze dne 1. října 2018

Představenstvo bere na vědomí přehled odboru matriky, z něhož se zjišťuje, že ke dni 1. října 2018 je zapsáno celkem 13 392 advokátů a 2 879 advokátních koncipientů. Upozorňuji na propad v počtu advokátních koncipientů oproti předcházejícímu roku.

JUDr. Jaroslava Macková
vedoucí odboru matriky

Krátká zpráva prezidenta CCBE z jeho účasti na *Zahájení soudního roku 2018 - LONDÝN*

Prezident CCBE se zúčastnil *Zahájení soudního roku 2018* a souvisejících akcí v Londýně. *Zahájení* se letos uskutečnilo ve dnech 30. září a 1. října a přilákalo téměř 70 představitelů z celého světa, z nichž nejpočetnější skupiny zahraničních účastníků tvořili zástupci z USA, Ruské federace, Francie, Řecka a světových organizací advokátů, jako je například Mezinárodní advokátní komora (IBA) a Mezinárodní unie advokátů (UIA) atd.

V neděli 30. září pořádala Law Society of England and Wales (LSEW) a Bar Council of England v prostorách Law Society sídlící na Chancery Lane diskuzní panel vedoucích zástupců advokátních komor na téma „**Diverzita a ženy v advokacii a justici**“.

LSEW před nedávnem publikovala příručku „**Vůdčí postavení žen v právu: Nástroje**“, kterou účastníci obdrželi při svém příchodu. Tato brožura poskytuje informace související s diverzitou a zastoupením žen v sektoru právních služeb. Úvodní řeč pronesla **Christina Blacklaws, prezidentka LSEW**, a **Andrew Walker QC, předseda Bar Council**. Jako panelisté vystoupili James Klotz (generální tajemník, IBA), Kathryn Beck (Novozélandská advokátní komora), Melissa Pang (prezidentka Hongkongské advokátní komory) a George Varughese (prezident Malajské advokátní komory).

Ve svém velmi dobře sestaveném příspěvku zmínila Christina Blacklaws hlavní výzvy, překážky a příležitosti při dosahování genderové rovnosti v advokátní profesi. Prezentovala průzkum z let 2017 a 2018 *Ženy v právních profesích*, jenž je nejrozsáhlejším mezinárodním průzkumem provedený LSEW. Zjištění průzkumu byla vypracována na základě 7 781 respondentů, z nichž 5758 dotazovaných byly ženy, 554 muži, 20 respondentů spadalo do kategorie „ostatní“ a 1449 do kategorie „neznámý“. Téměř 5 % respondentů se označilo jako příslušníci skupiny LGBT, 13 % BAME a 4 % jako invalidní. Polovina respondentů uvedla, že se domnívá, že za posledních pět let došlo k vývoji v oblasti genderové rovnosti, avšak v tomto vnímání se projevil velký rozdíl mezi pohlavími – 74 % mužů zaznamenalo vývoj v rovnoprávnosti pohlaví ve srovnání se 48 % žen.

Christina Blacklaws zdůraznila ve své prezentaci nejpravděpodobnější výzvy v rámci průzkumu, které působí jako překážky bránící ženám ve výkonu advokátní profese. Hlavními vnímanými překážkami byly: „nevědomá podjatost“ bránící ženám obsazovat seniorní pozice v rámci advokátní profese (52 % respondentů), „nepřijatelná nerovnováha mezi pracovním a osobním životem vyžadovaná k dosažení vedoucích pozic“ (49 %) a „tradiční cesty k povýšení jsou orientované na úspěch mužů“ (46 % respondentů). Více než 91 % respondentů bylo toho názoru, že pružná pracovní kultura je kritickým aspektem pro zvýšení diverzity (téměř shodně sdílený názor mezi ženami a muži). 52 % respondentů uvedlo, že pracuje v organizacích, kde je pružná pracovní politika důsledně dodržována, 37 % respondentů pracuje v organizacích, kde tato politika existuje, avšak není konsistentně dodržována a pouhých 11 % respondentů zaznamenalo neumožnění pružné pracovní doby.

Dalším klíčovým bodem, jenž byl identifikován jako hodný změny, byly „rozdíly ve výši průměrných mezd mezi pohlavími (GPG)“. Kolem 60 % dotazovaných si bylo vědomo nerovného odměňování ve své organizaci, ale pouhých 16 % jedinců uvedlo, že zaznamenalo

znatelné kroky, které byly na pracovišti proti tomuto jevu podniknuty. V tomto ohledu identifikuje průzkum několik oblastí k akci, například: a) závazek organizací podpořit implementaci konkrétních prioritních oblastí GPG, b) závazek organizací zahájit diskuzi se svým týmem vedoucích pracovníků ohledně aktivní podpory kariérního postupu juniorních zaměstnanců a posoudit, zda jsou jak mužům, tak ženám jako kandidátům na určitou pozici poskytnuty stejné příležitosti a zdroje a pokud ne c) zavázat se k vytvoření pracovní skupiny, která bude informovat představenstvo o vývoji nebo d) zavázat se k vytyčení seniorních vzorových příkladů v rámci společnosti jak v řadách mužů, tak žen. Na závěr bylo v prezentaci rovněž zmíněno, že ženy nyní představují větší procento praktikujících solíciterů – 50,1 %. GPG je přístupné pro všechny a bude mít důsledek pro kariérní příležitosti. Zaměstnavatelé riskují ztrátu času a peněz investovaných do zaměstnanců, kteří se rozhodnou společnost opustit v důsledku pokusu zaměstnavatelů o odstranění GPG. Společnostem také hrozí nařčení z nespravedlivých a diskriminačních praktik, pokud neuchopí GPG smysluplným způsobem. Pokud společnosti nezohlední GPG vůbec, bude jim hrozit újma na pověsti.

Advokátní profese má v dnešní době globální charakter. V globální společnosti, kde se na trhy nevztahují žádná geografická omezení a členové advokátní profese disponují klienty z celého světa, mohou hrát mezinárodní vztahy zásadní roli při působení globálních změn. Pozitivní změny v oblasti genderové rovnosti a diverzity mohou mít přínos při řešení širších společenských problémů, které narušují genderovou rovnost na globální úrovni a/nebo v konkrétních regionech. LSEW tudíž volá po dalších krocích v tomto smyslu, které jsou uvedeny v příručce, a užívá výrazu „GLOBÁLNÍ SESTERSTVÍ“:

- Závazek k implementaci doporučení ohledně statusu žen ve společnostech působících v právním sektoru vytvořených v rámci každoročního zasedání Komise OSN
- Závazek k výzkumu, systematizaci a publikaci historie žen v advokacii ve všech jurisdikcích za účelem zviditelnění žen a poukázání na jejich přínos
- Závazek vyhledávat příležitosti pro přeshraniční spolupráci a sdílení dovedností s ostatními ženami účastnicemi se na mezinárodní práci v právníkové sféře (konference a akce) za účelem podpory mezinárodních vztahů
- Závazek zabývat se touto problematikou společně se zahraničními klienty a dalšími kontakty
- Závazek uspořádat alespoň jednou ročně akci zaměřenou na ženy za účelem pěstování mezinárodních vztahů
- Závazek uspořádat kulatý stůl se zahraničními kolegy

Téměř všichni panelisté ve svých příspěvcích identifikovali hlavní oblasti, jež tvoří překážky omezující ještě větší posun směrem k genderové vyváženosti v rámci advokátní profese (Blacklaws, Walker, Klotz a Beck), a to: **1)** samostatně působící advokáti a malé advokátní kanceláře, **2)** advokáti specializující se na trestní právo (jež tráví hodně času na soudech), ale také **3)** ti, zaměřující se na bezplatnou právní pomoc (přestože v této oblasti se situace obrací k lepšímu). James Klotz informoval ohledně situace ve vedení IBA, kde působí pouze 21 % žen a zmínil, že členskou základnu tvoří zejména muži s vyšším věkovým průměrem, a to i přesto, že se IBA aktivně zaměřuje na potírání diskriminace a podporu diverzity a inkluze. Melissa Pang, předsedkyně Hongkongské advokátní komory sdělila, že v rámci tamních advokátních

kanceláři působí na partnerských pozicích pouze 40 % žen, nicméně ve zbytku sektoru zaznamenali pozitivní trend vstříc genderové vyváženosti, zejména u mladé generace advokátů, tedy nováčků, kde více než 60 % absolventů z právnických fakult tvoří ženy.

Všichni členové CCBE, kteří by se chtěli dozvědět více ohledně průzkumu Law Society of England and Wales a o projektu s názvem: „Vůdčí postavení žen v právu: Nástroje“, naleznou více informací na webu:

<https://www.lawsociety.org.uk/support-services/practice-management/diversity-inclusion/women-in-leadership-in-law/>

V pondělí 1. října byli všichni účastníci, v návaznosti na obřad zahájení soudního roku a mši, jež se konaly ve Westminsterském opatství, pozváni do Inner Temple – sídla komory, kde se konaly dva semináře s názvem:

- 1) Budoucí potřebné dovednosti pro výkon advokátní profese
- 2) Mezinárodní obchodní soudy: Jsou tím, co mezinárodní trh potřebuje?

Prvnímu semináři předsedal David Greene, bývalý místopředseda Law Society, druhému pak Michael Patchett-Joyce z Ely Place Chambers, místopředseda mezinárodního výboru Bar Council.

První seminář se zaměřoval zejména na dovednosti, které musí zájemci o výkon profese - stejně jako advokáti, kteří jsou zhruba v půli výkonu profese - nutně ovládat a zejména jak k tomu mohou advokátní komory přispět – co mohou pro tyto dvě různé skupiny advokátů učinit, ve smyslu vzdělávání? Diskutovalo se zejména o kariérních službách jako je coaching, rozvojová cvičení, networking mezi vrstevníky, nové přístupy k celoživotnímu vzdělávání, schémata kvalifikační akreditace a poskytování finančních prostředků pro rozvoj přímo advokátním kancelářím/ podnikovým právníkům. Bylo velmi zajímavé poslouchat nové přístupy v hledání způsobů, jak pomoci již praktikujícím advokátům, kteří zvažují vývoj do budoucna a jak samy kanceláře mohou tyto advokáty podporovat v jejich úsilí. Role advokátních komor byla široce diskutována ve druhé části semináře, který se zabýval zejména tím, jak zajistit co nejlepší vzdělávání a možnosti rozvoje. Rovněž byla řeč o výhodách a nevýhodách různých forem vzdělávacích pomůcek jako např. osobní vzdělávání, online vzdělávání, zda mají být advokátní komory zapojeny mezi akademické poskytovatele vzdělávání a do jaké míry.